

FESTIVAL
NITS DE CLÀSSICA

CHRISTIAN TETZLAFF

02/07

FUNDACIÓ AUDITORI PALAU DE CONGRESSOS GIRONA

Dimarts 2 de juliol. Claustre de la Catedral

CHRISTIAN TETZLAFF VIOLÍ

J.S. Bach: *Sonates i Partites* (integral)

Guia musical

20h

Ens preparem
el concert amb

Xavier Paset

PROGRAMA

J.S. BACH (1685 - 1750)

Sonata per a violí sol núm. 1 en Sol menor, BWV 1001

Adagio
Fuga (Allegro)
Siciliana
Presto

Partita per a violí sol núm. 1 en Si menor, BWV 1002

Allemanda
Double
Corrente
Double (Presto)
Sarabande
Double
Tempo di Borea

Sonata per a violí sol núm. 2 en La menor, BWV 1003

Grave - fuga
Andante
Allegro

pausa

(>PROGRAMA)

Partita per a violí sol núm. 2 en Re menor, BWV 1004

Allemanda
Corrente
Sarabanda
Giga
Ciaccona

Sonata per a violí sol núm. 3 en Do major, BWV 1005

Adagio – Fuga
Largo
Allegro assai

Partita per violí sol núm. 3 en Mi major, BWV 1006

Preludio
Loure
Gavotte en Rondeau
Menuet I
Menuet II
Bourée
Gigue

La resposta a la mort: *sei solo...*

Oriol Pérez i Treviño, musicòleg i assagista

En les biografies de Johann Sebastian Bach s'ha insistit, reiteradament, en el fet que l'estada a la cort d'Anhalt-Köthen en el període comprès entre els anys 1717-1723 va ser un dels períodes més feliços de la seva vida. En realitat ho devia ser només parcialment durant la primera meitat d'aquest temps ja que, com és sabut, el juliol de 1720 Bach va haver de viure un dels episodis més tràgics de la seva vida: la mort de la seva primera esposa Maria Barbara (1684-1720). Per si no n'hi hagués prou, uns mesos abans d'aquesta mort, el matrimoni va enterrar, el setembre del 1719, el seu fill Leopold Augustus (1718-1719). Però també, en aquell temps, Bach va haver de viure els decessos del seu germà Johann Christoph (1671-1721) i, uns mesos després, Johann Jakob (1682-1722), el germà tres anys més gran que l'havia acompanyat a Ohrdruff després d'haver quedat orfe. Podem dir que, per sempre més, Köthen va quedar associat a la ment

bachiana com uns anys en què, musicalment, va poder lliurar-se a la composició de música instrumental requerida per la cort, però també lligada per aquesta vivència de morts molt pròximes: la primera esposa i els dos germans que, de fet, havien estat la seva protecció després d'haver quedat ell mateix orfe.

És en aquest context de conreu de la música instrumental on podem comprendre un hipotètic “per què” a la composició de determinades obres musicals destinades a un sol instrument, com ho és el cas de les *Sei Solo a violino senza Basso accompagnato*, conegudes en els nostres dies com a *Sonates i partites per a violí sol BWV 1001-1006* (1720).

Al marge de les interessades teories de la musicòloga Helga Thoene que considera la *Ciaccona* de la segona partita per a violí com un *tombeau* a la memòria de Maria Barbara, hi ha qui ha vist en el títol del

manuscrit autògraf de Bach de les *Sonates i partites* per a violí sol un joc lingüístic, conscient o inconscient, que apel·la directament a una experiència de la soledat: *Sei solo*. Tots sabem que per a un alemany, conceptualment, *sei solo* ve a significar sis obres a solo, però també sabem que significa “estàs sol”... Ho sabia, però, Bach? Al marge d'aquesta anècdota, no és menys cert que la col·lecció esmentada ens duu directament a una forma de pràctica instrumental que porta, en ella mateixa, a una experiència de la soledat per part de qui l'exerceix.

Editades l'any 1802 per Nikolaus Simrock, amb els anys aquestes composicions han quedat com una de les obres habituals entre els violinistes. D'entre la generació més recent, pocs intèrprets com Christian Tetzlaff (Hamburg, 1966) poden presentar, en el seu currículum, fins a tres enregistraments (Erato, 1994; Hänssler, 2006 i

Ondine, 2017) de les *Sonates i Partites per a violí sol* del músic d'Eisenach. Fins i tot Tetzlaff ha arribat a considerar la sòlida possibilitat que la col·lecció s'hagi de comprendre unitàriament, talment com si es tractés d'una simfonia de Bruckner.

Sense saber, ara com ara, qui és el violinista destinatari d'aquestes obres (J. G. Pisendel, J. B. Volumier, J. Spiess o el mateix Bach són alguns dels noms que les ciències musicals han suggerit), estem al davant d'una de les més grans obres violinístiques de la música occidental. Una interpretació de Tetzlaff ens situa, ja no només com una esplèndida opció interpretativa, sinó dins una tradició interpretativa en la qual la seva aportació no és, en absolut, una més.

CHRISTIAN TETZLAFF

Christian Tetzlaff és un dels violinistes més sol·licitats i un dels músics més lloats en les seves interpretacions: “la millor interpretació d'una obra que mai he escoltat”, va escriure Tim Ashley (The Guardian, maig 2015) sobre el *Concert per a violí* de Beethoven amb la London Symphony Orchestra sota la direcció de Daniel Harding.

Els concerts de Christian Tetzlaff sovint acaben convertint-se en

tota una experiència, tant pel públic com pel mateix violinista, el qual ofereix una visió diferent i innovadora de les obres clàssiques. Tetzlaff acostuma a interpretar peces oblidades com ara el *Concert per a violí* de Joseph Joachim i inclou en el repertori obres destacades com el *Concert per a violí* de Jörg Widmann, que va ser guardonat l'any 2013. Té un repertori extraordinàriament extens i duu a terme uns 100 concerts a l'any.

Christian Tetzlaff és convidat habitual com a *artista resident* amb orquestres i a festivals com la filharmònica de Berlín al Wigmore Hall de Londres, i a “Perspectives Series” del Carnegie Hall de Nova York conjuntament amb la Metropolitan Opera Orchestra. Durant la temporada de 2018-2019, Tetzlaff ha estat artista resident amb l’Orquestra Filharmònica de Seül i amb la Filharmònica de Dresden de forma simultània.

Durant la seva carrera, Christian Tetzlaff ha actuat com a convidat en destacades orquestres d’arreu de món, com ara la Filharmònica de Viena, de Nova York, la Royal Concertgebouw Orchestra i les principals orquestres de Londres, i ha treballat amb directors com Christoph Eschenbach, Manfred Honeck, Andris Nelsons, Antonio Pappano, Robin Ticciati, Paavo Järvi i Vladimir Jurowski.

Durant la temporada 2018-2019 destaquen concerts als Estats Units amb l’Orquestra Simfònica de Boston sota la direcció de Thomas Adès al Tanglewood

Festival, amb l’Orquestra de Cleveland i l’Orquestra Simfònica de Detroit, i una gira extensa amb la Simfònica de San Francisco sota la direcció de Michael Tilson Thomas. També ha dut a terme una gira per Vietnam amb la NHK Symphony Orchestra, i a Europa actuarà amb les orquestres simfòniques de Bergen i Hèlsinki i l’Orquestra Nacional d’Espanya, London Symphony Orchestra, la Deutsches Symphonie-Orchestres de Berlin, la Filharmònica de Munic i l’Orquestra Simfònica de Ràdio Berlín al costat de directors com Barbara Hannigan, Susanna Mälkki, Vladimir Jurowski, Robin Ticciati i John Storgårds.

Nascut a Hamburg l’any 1966 i vivint actualment a Berlín, és un músic únic i amb una habilitat sorprenent per al violí. Tetzlaff interpreta la partitura de manera literal, percep la música com una llengua i veu les grans obres com narracions que reflecteixen experiències existencials. El músic interpreta les partitures de la manera més fidel possible —sense recórrer a les típiques dreceres

tècniques— i contribueix a una claredat renovada i a una gran riquesa interpretativa.

Christian Tetzlaff “parla” a través del seu violí, i com en la parla humana, la seva forma de tocar comprèn una àmplia varietat de significats expressius, en lloc d’intentar aconseguir únicament un so harmònic.

Per sobre de tot, però, aquest violinista interpreta les obres clàssiques de la història de la música com si fossin relats explicats en primera persona, de manera que explora els límits dels sentiments i de l’expressió musical.

Tetzlaff va fundar el seu propi quartet de corda el 1994, i fins avui, la música de cambra ha estat tan important per a ell com la de solista, sigui amb o sense orquestra. Cada any realitza almenys una gira amb el quartet; el quartet de Tetzlaff va rebre el *Diapason d’or* el 2015, i trio que forma amb la seva germana Tanja Tetzlaff i el pianista Lars Vogt va ser nominat a un premi *Grammy*.

El músic ha rebut diversos premis pels seus CD, en els quals s’inclou el *Diapason d’or* el juliol de 2018, el premi *Midem Classical* el 2017 i el premi de la crítica discogràfica alemanya el 2015. Un dels seus CD més destacats és l’enregistrament de les *Sonates i partites* de Bach —que Tetzlaff ha gravat per tercer cop i va ser publicat el setembre del 2017 amb el segell Ondine. La revista *The Strad* magazine va descriure les seves gravacions com “una resposta atenta i alegre a la bellesa dels solos de Bach.”

Christian Tetzlaff toca un violí del luthier alemany Peter Greiner i imparteix classes de forma regular a la Kronberg Academy.

Sabies que...

Pere Andreu Jariod, divulgador musical

... Johann Sebastian Bach va començar la seva carrera musical com a violinista?

El seu pare, que també era violinista, va instruir al seu fill sobretot en el violí, amb l'objectiu que s'acabés convertint en músic municipal, com ell. De fet, un dels fills grans de Bach, Carl Philip Emanuel, recorda en una carta que el seu pare "en la seva joventut, fins a una edat ja força avançada, tocava el violí d'una manera neta i penetrant". I afegeix, "coneixia a la perfecció les possibilitats de tots els instruments de corda".

... a més de partites per a violí sol, Bach també en va compondre per a teclat?

Com en el cas de les tres que va escriure per a violí, que són anteriors, les de clavicèmbal tenen forma de suite i, com aquelles, estan formades per sis o set moviments, la majoria dels quals basats en ritmes de dansa. En va compondre sis i les va publicar a Leipzig, primer separatament -entre 1726 i 1730- i finalment en un sol volum, l'any 1731, sota el títol de *Clavier Übung* (exercici per a teclat).

... la paraula 'partita' ha tingut diferents significats al llarg de la història de la música?

Partita prové de l'italià parte, que vol dir part. A més de ser sinònim de suite, és a dir, obra en diversos moviments basats principalment en ritmes de dansa, la paraula partita

durant un temps es va fer servir també per a definir composicions instrumentals o orquestrals en diverses parts. Posteriorment se substituiria aquest nom pel de *Divertimento*. I també s'anomenaven així les obres per a instruments de vent, interpretades a l'aire lliure (*Feldparthie*), que més endavant van passar a anomenar-se *Harmonie*.

... Christian Tetzlaff toca un instrument modern?

A diferència d'altres grans violinistes de primer nivell com ell que toquen instruments històrics en els seus concerts, el músic alemany acostuma a actuar amb un violí construït l'any 2000. Es tracta d'un instrument fet pel lutier Stefan-Peter Greiner, un constructor de violins que viu i treballa al barri de Hampstead, a Londres.

... el violinista alemany forma part d'un quartet de corda que porta el seu nom?

Bé, de fet el seu nom... i el de la seva germana -la violoncel·lista Tanja Tetzlaff-, que també en forma part. Es va crear ara fa 25 anys, el 1994, i des d'aleshores ofereix concerts regularment. A més dels germans Tetzlaff, el grup l'integren la violinista Elisabeth Kufferath i la violista Hanna Weinmeister. I han enregistrat fins ara tres CDs.

Recomanacions

Pere Andreu Jariod, divulgador musical

BARTÓK: VIOLIN CONCERTOS NO. 1 & 2

Christian Tetzlaff (violí) · Finnish Radio Symphony Orchestra · Hannu Lintu
CD ONDINE (2018)

BACH: VIOLIN SONATAS & PARTITAS

Christian Tetzlaff (violí)
CD ONDINE (2017)

BRAHMS: THE VIOLIN SONATAS

Christian Tetzlaff (violí) · Lars Vogt (piano)
CD ONDINE (2016)

SCHUMANN: VIOLIN SONATAS

Christian Tetzlaff (violí) · Lars Vogt (piano)
CD ONDINE (2013)

SCHUBERT: STRING QUARTET No. 15 / HAYDN: STRING QUARTET No. 26

Tetzlaff Quartet
CD ONDINE (2017)

BACH: EL MÚSICO SABIO

Christoph Wolff
Traducció: Armando Luigi Castañeda
640 pàgines
EDITORIAL MA NON TROPPO (2008)

WEB DE CHRISTIAN TETZLAFF

www.christian-tetzlaff.de

CHRISTIAN TETZLAFF PARLA SOBRE EL SEU VIOLÍ (EN ANGLÈS)

bit.ly/2RkVwo3

WEB D'STEFAN-PETER GREINER, EL LUTIER DE CHRISTIAN TETZLAFF

greinerviolins.com/biography/

festival NITS DE CLÀSSICA

 FUNDACIÓ AUDITORI PALAU DE CONGRESSOS GIRONA

Girona
Cultura
Festivals

PATRONS

Ajuntament de Girona

 Diputació de Girona

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

 Cambra de Comerç
de Girona

 HIPERCOR El Corte Inglés

 fundació
metalquímia

 AUSA

MECENES

 Oliva Motor Girona

COL·LABORADORS PRINCIPALS

 Obra Social "la Caixa"

LA VANGUARDIA

AMB EL SUPORT DE

Cat Música   md'A Museu d'Art
de Girona

MITJANS COL·LABORADORS

 33 Cat Música EL PUNT AVUI+   SEI2 Diem de Girona

Propers concerts

Dimarts 9 de juliol
20.30h

Jardins de la Devesa
Concert gratuït

**PIERRE-LAURENT
AIMARD**
PIANO

Divendres 12 de juliol
20.30h

Claustre Monestir
Sant Daniel
Preu: 15 €

ALEXEY ZUEV
PIANO

Més informació: www.auditorigirona.org/nitsdeclassica · 872 08 07 09

Segueix-nos a:

 @NitsdeClassica

 AuditoriGirona

 Auditori_gi

 AuditorideGirona

#CiutatdeFestivals

#Nits4G

NITS 4G

Sou instagramers, tuitaires, bloguers? Veniu a Nits de Clàssica i convertiu-vos en influencer del festival. Envieu un correu a info@auditorigirona.org i aconseguir l'acreditació. Us reservem una zona especial per a vosaltres. Places limitades.